

Zien en

In gesprek met Koen Broos

voelen

Koen Broos is 23 jaar passioneel aan het werk als fotograaf. Hij is bekend als internationaal podiumfotograaf, en maakt ook veel eigen werk. Zijn handelsmerk: de sterke emoties die hij in zijn foto's legt. Hij werkte met en voor Sidi Larbi Cherkaoui/EASTMAN, theater Zuidpool, compagnie de koe, Inne Goris en voor literaire uitgeverijen. Tijd voor een diepgaand gesprek. •

Koen Dhollander

Wist je al snel wat je wou doen in je leven?

Ik ging na het behalen van mijn diploma van start als zelfstandige omdat ik heel goed wist wat ik wou doen. Ik fotografeerde in het begin bij foundations zoals de Koning Boudewijn stichting. Maatschappelijk relevante projecten, omdat ik vind dat je je voor iets zinnigs moet inzetten. Daarna kwam het werk voor theaters, waar ik echt in groeide en wat ik nu ook nog doe.

Je maakt bijzondere, heel emotionele foto's. Is dat talent of geleerd?

Je moet weten dat theater een heel tijdrovende bezigheid voor me is. Ik start altijd met gesprekken met de regisseur en met enkele acteurs of dansers. Daarna probeer ik een tekstrepetitie mee te volgen, zodat ik voel waar men met het stuk naartoe wil gaan. Zo probeer ik de sfeer in mijn foto's mee te krijgen. Ik heb dat niet geleerd, ik denk dat dit een stukje van mijn talent is.

Schrijf je dan op welk stuk je wil fotograferen?

Nee, zeker niet. Je kan opschrijven op welk tijdstip of bij welk stuk je een foto wil nemen, omdat er dan plots iets van emotie te zien is. Maar je moet je wel afvragen of die bepaalde scène wel echt relevant is voor dat stuk. Dat moet je eerst wel weten. Eigenlijk moet je ook de suggestie laten spelen, een bepaalde dreiging die plots naar voren komt, een spanning tussen twee mensen ... Je moet dus een foto maken van iets dat de mensen geloven. Je moet het juiste moment grijpen, net het moment van die bepaalde spanning.

Ik probeer ook mee te geven dat er naast dat moment nog iets anders gebeurt op het podium. Want dat moet het publiek ook voelen. Ik luister dus eerst naar de teksten en naar de gevoeligheden. Daarna maak ik mijn foto's tussen de acteurs, ik sta dus mee op het podium. Ze hebben geen probleem met me, omdat ze weten wie ik ben en omdat ik leerde om heel snel te verdwijnen. Ik maak dus geen archiefmateriaal zoals foto's van wat er op het podium gebeurt, genomen vanop een afstand. Daar is niets mis mee, maar dat is niet mijn stijl.

Dat klinkt tijdrovend en intens ...

Ja, dat klopt. In mijn foto's zit een dubbele laag die je kan afpellen. Mijn foto's worden nooit geherkadreerd op de computer, dit is een

druk die ik mezelf opleg. Ik probeer het aantal bewerkingen op de computer te beperken, ik pas de kleuren niet aan als anders dan op het podium. Ik zal eerder dingen versterken.

Je bent als fotograaf verantwoordelijk om mee te stappen in het verhaal van de regisseur. Dat wil zeggen dat men een bepaalde belichting heeft uitgekozen, een bepaalde lichtsterkte en lichttemperatuur precies voor dat ene moment. Het is aan de fotograaf om daar een mooi gemiddelde van te maken. Je moet de sfeer volgen, eventueel wat forser maken, maar je moet de kleur behouden want dat is de sfeer die men wou brengen. Blauw klopt misschien met het personage dat in beeld komt, begrijp je? Het is een beetje een stappenplan. Eerst alles goed volgen en daarna fotograferen met de sfeer die men wou, niets anders.

Ik ben een gevoelig iemand, ik denk dat dit in de meeste creatieve beroepen het geval is. Het intense van fotograferen is voor mij eigenlijk het proberen van mee te gaan met de inhoud die men wil vertellen. Ik moet het dus aanvoelen en ik moet mee in het verhaal stappen. Ik ben dus net als de acteurs kapot na een stuk, ook al duurt het nog geen anderhalf uur. Je moet het beeld hebben op het juiste moment en je krijgt geen herkansing. Ik ga ook altijd op tijd slapen. Je moet goed uitgerust zijn om je volledig te kunnen concentreren. Je kan er ook niet even aankomen van "hey, ik stap even mee op het podium om foto's te maken". Nee, ik maak eerst contact met iedereen: ik ben in de loge, doe een praatje, ik wen aan hen en zij wennen aan mij.

Wat is je belangrijkste gereedschap?

Ik heb niet zo veel dingen bij me voor een fotoshoot. Ik doe tachtig procent van mijn foto's met een vaste lens, een 50mm f/1.2 van Canon. Ik weet met deze lens perfect waar ik moet gaan staan op het podium qua crop en hoek. Het is een gevoel geworden voor me en dat maakt het voor mij ook wat makkelijker. Voor

mijn portretten gebruik ik meestal een 70mm en ik heb nog een 80-200mm met beeldstabilisatie. Maar die gebruik ik niet veel, omdat ik meestal mee op het podium loop tijdens het nemen van mijn foto's. Ik werk vooral met een Canon EOS-1D X, maar dat is niet mijn enige toestel. Ik heb natuurlijk ook geïnvesteerd in verlichting om andere projecten te doen, maar die gebruik ik heel weinig.

Kan je leven van het maken van deze foto's?

Ik probeer het inkomen uit de culturele wereld op jaartermijn te bekijken, je wordt hier niet rijk van en soms weiger ik ook wel om iets. Ik ben namelijk van mening dat je je talent op een juiste wijze moet inzetten. Ik ben niet de man om een foto te nemen voor de reclamewereld. Als men me hiervoor zou vragen dan zeg ik absoluut "neen, dank u". Enkel omdat dit niet mijn talent is, ik heb niets tegen foto's voor de reclamewereld. Maar de klant zal ook niet zo gelukkig zijn met mijn foto's omdat het mijn kracht niet is, dus ik doe het niet. Dat negatieve gevoel zou langer blijven hangen dan het positieve. Soms zeg ik wel eens te veel werk af voor mijn bankrekening.

Vandaag neemt iedereen foto's, is er nog wel vraag naar een fotograaf?

Ik zie twee groepen van mensen. Mensen die een camera hebben gekocht en die foto's nemen, en een tweede groep van mensen met een camera en een 'goed oog'. Die mensen gebruiken hun ogen, die kunnen met elke camera goede foto's nemen. Fotografen moeten hun ogen oefenen, daarnaast zal foto en film zal altijd blijven bestaan, ze hebben elk een andere toepassing.

Heb je een voorkeur voor zwart-wit of kleur?

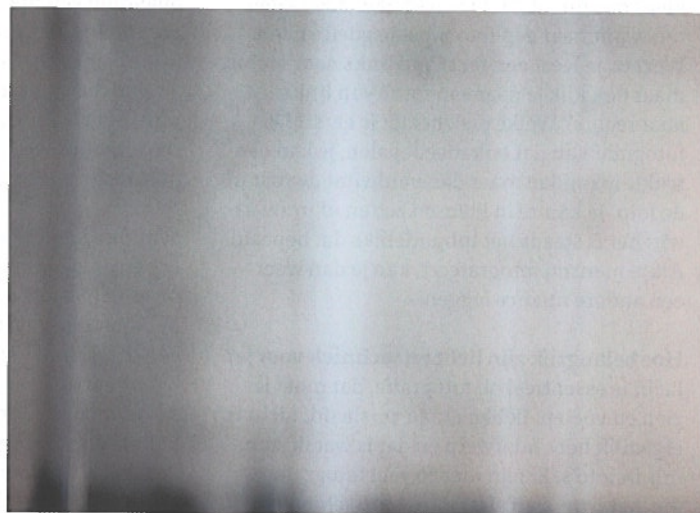
Ik heb geen voorkeur, ik hou van beide. Mijn vrij werk is altijd in kleur en dat komt echt uit

"Licht is essentieel bij fotografie, dat moet je zien en voelen. Ik ben eraan verslaafd."

"Ik fotografeer alle dansers en artistieke medewerkers van Eastman (www.east-man.be), op deze foto Ema Yuassa." © Koen Broos

Vrij werk: reeks 4 © Koen Broos

Vrij werk: reeks 6 isola comacina © Koen Broos

Kei Tsuruhatani
voor www.east-man.be
© Koen Broos

mezelf. In elk werk van me is een bepaalde kleur dominant. Het is meer dan enkel kleuren, want naar een foto moet je goed kijken. Weet je, je leest een tekst van links naar rechts, maar hoe kijk je naar een foto? Van links naar rechts? Welke plek bekijk je eerst? De fotograaf kan dat ook meebepalen, je kan een stukje afsnijden maar dan verdwijnt de rust in de foto. Je kan ze in kleuren zetten of in zwart-wit: het is steeds het inhoudelijke dat bepaald. Als je mensen fotografeert, kan je dan weer een andere nuance leggen.

Hoe belangrijk zijn licht en techniek voor je?

Licht is essentieel bij fotografie, dat moet je zien en voelen. Ik ben eraan verslaafd. Licht is eigenlijk het onderwerp en dat is wat ik soms mis in foto's. Er zijn niet zo veel fotografen die 'het licht zien'. Dat klinkt misschien raar, maar het is zo belangrijk en er zou veel meer

aandacht naartoe moeten gaan. Ook tijdens de opleiding van nieuwe fotografen.

Techniek? Ik wil niet werken met autofocus. Je loopt met autofocus een enorm risico met dingen die op de achtergrond plots bewegen, want dat kan ook plots je focuspunt worden. Die techniek werkt voor mijn type fotografie dus niet.

Wat doe je met je eigen werk?

Ik ben er eigenlijk al heel lang mee bezig, maar ik had altijd veel voldoening in mijn opdrachten. Dus mijn vrije werk was in wezen enkel bestemd voor mijn eigen ogen. Ik heb het de eerste keer getoond in C Mine in Genk. Als er mensen komen om een werk van me te kopen, dan praten we er eerst wel echt over. Is het een relevant werk bijvoorbeeld? Het is zeker een fijn gevoel dat je die vraag krijgt na het exposeren. Maar in eerste plaats maak ik

de vrije werken voor mezelf. Hoewel ik vorig jaar vier tentoonstellingen heb gedaan.

Waar haal jij je inspiratie vandaan?

Ik denk dat muziek een hele grote factor voor me is, ik luister veel naar muziek. Ik ga ook veel naar werk van andere kunstenaars kijken, en niet alleen naar fotografie. Ik hou ook van literatuur, dat zet me tot diep nadenken. Literatuur blijft soms lang hangen bij me. Ik duid ook bepaalde passages in een boek aan. Een mooi voorbeeld is een boek van Joost Zwagerman waarin hij schrijft "het is nauwelijks blauw". Eigenlijk ging het over een rood schilderij, maar hij noemde het nauwelijks blauw. Dit soort dingen blijven me achtervolgen. Daarmee kan ik zelfs op stap gaan om te gaan fotograferen, maar dat doe ik dan uiteindelijk toch niet omdat de woorden steeds blijven hangen ... wat

Affiche beeld voor de voorstelling met flamencodanseres Maria Pages en choreograaf Sidi Larbi Cherkaoui. De kleur wordt monochroom door gebruik te maken van natuurlijk licht.
© Koen Broos

“Soms zeg ik wel eens te veel werk af voor mijn bankrekening.”

betekent eigenlijk het woord nauwelijks, denk ik dan. Het klinkt allemaal een beetje filosofisch, niet?

Doet het je wat als mensen jou foto's mooi vinden?

Natuurlijk, eentje zal ik nooit vergeten, er hingen foto's van me – eigen werken – tegen de muur in een psychologisch centrum in Kapellen. Daar verblijven mensen tussen de zes weken en één jaar. En er was een dame die elke avond naar een van mijn werken kwam kijken gedurende tien minuutjes. Ze ging dan even op zo'n houten krukje zitten en daar werd ze telkens heel rustig van. Daarna kon ze goed slapen. Ik besepte toen dat ik nooit in mijn leven een beter compliment zou krijgen dan dat. Dat is het maximum dat ik kan bereiken. Ik heb daardoor een soort rust gevonden in mijn vrije werken, want ik heb het aller mooiste compliment al gekregen.

Voor meer werk van Koen neem je een kijkje op www.koenbroos.be of volg je hem op zijn instagram: [koenbroos.be](https://www.instagram.com/koenbroos.be).

BOVEN - Zelfportret, gemaakt met een iPhone op Isola Comacina © Koen Broos

RECHTS - Abke Haring en Johan Leysen voor Toneelhuis © Koen Broos

ONDER - Groepsportret theater Zuidpool © Koen Broos

